

A Ch'añ Scarata Viñaj

SANTIAGO

Santiago sb'i jun carta tic, aton jun scarata viñaj Santiago stz'ib'ejnac'b'at d'a masanil eb' creyente d'a junjun lugar. Syalb'at viñ yuj juntzañ b'eyb'al smoj sb'eyb'alaji. Mañ jantacoc juntzañ ch'oxnab'il syal viñ, yic vach' scutej co b'eyb'al d'a yic Dios. A jun carta tic, syala' to yovalil a tas vach' sco b'eyb'alej, scac'anpaxoch Dios d'a co c'ool, ichaton chi' scheclajeli to yel yuninal oñxo Dios.

A viñaj Santiago chi', syac' val yip viñ yalani yic sco b'eyb'alej jelanil syac' Dios, yic tzoñ scolo' ayic sjavi junoc proval d'a quib'añ, sjelanb'i co pensar yuuj tato scac'och d'a co c'ool co b'eyb'alani.

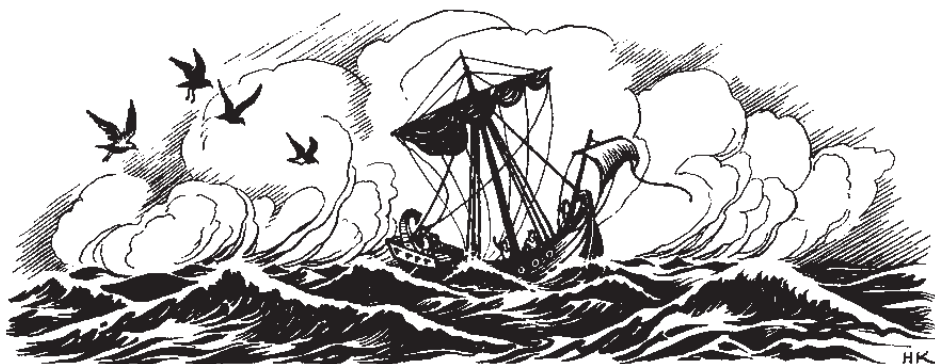
Tz'el yich scarata viñaj Santiago

1 ¹ A in Santiago in tic, svac' servil Dios yed' Cajal Jesucristo. Svac'b'at stzatzil e c'ool ex lajchav macañ vetisraelal sacleminac yajb'at d'a junjun choñab'.

Jun jelanil syac' Dios

²⁻³ Ex vuc'tac ex vanab', cojtac ayic sjavi yaliñej tas provalil d'a quib'añ, tato max chab'ax co c'ool yuuj, tzoñ te tec'c'aji. Yuj chi' coñ tzalajec ayic sjavi juntzañ chi' d'a quib'añ. ⁴ Yuj chi', tec'tec' scutejec

cac'anoch Dios d'a co c'ool, yic ol vach' b'o co pensar. Tato icha chi', vach' oñ d'a sat Dios. Malaj pax jab'oc b'aj scac' palta d'ay. ⁵ Tato ay oñ manto tz'acanoc co jelanil, co c'aneq d'a Dios, axo ol ac'an d'ayoñ. Yujto d'a smasanil sc'ool syac' d'ayoñ co masanil, tato sco c'an d'ay, max oñ stumejlaj. ⁶ Ayic sco c'anan co jelanil chi', yovalil scac' och d'a co c'ool to ol co cha'a. Mañ chab'-c'olaloc sco c'ana'. Yujto a eb' ay schab'c'olal d'a Dios, lajan eb' icha a' mar sq'ue chulan sat yuj ic' tz'emxi poñnajoc. ⁷⁻⁸ Tato ayex icha ex chi',

Smelmon sat a' mar (Stg 1.6)

ma ay e chab'c'olal, mato mañ tec'anoc tzeyutej e pensar d'a masanil tas tze c'ulej, mañ e na'a to ay jab'oc tas ol e cha d'a Cajal chi'.

9 A ex meb'a' ex, tzalajañec, yujto nivan eyelc'och d'a yichañ Dios. **10** A exxo b'eyum ex, tzalajañec, yujto a Dios tz'ac'an nachajel eyuuj to emnaquil ex. Yujto a eb' b'eyum, lajan eb' icha xumaquil añ añc'ultac elañchamel tz'ec'b'ati, **11** yujto ayic ov yem yoc c'u, stacjiem lojnaj añ yuj c'ac', junñej rato tz'el xumaquil añ, tz'ec'b'at svach'il yilji añ. Icha stacjiel xumaquil añ chi', icha chi' ol aj slajviem eb' b'eyum van smolb'an stumin.

Ayic tzoñ ac'ji proval

12 Tato scac' techajoc ayic tzoñ ac'ji proval, te vach' quico', yujto ayic toxo ix lajvi cac'ji proval chi', ol co cha spac, aton co q'uinal d'a junelñej. Aton jun yalnaccan Dios to ol yac' d'a masanil eb' xajanani. **13** Ayic scuchb'aj co c'ulej junoc chucal, max yal calani to a Dios tzoñ cuchb'ani. Yujto max yal yac'ji proval Dios yic sc'ulan chucal. Añejtona' malaj junoc mach scuchb'ejb'at Dios chi' d'a chucal. **14** Palta a junjun oñ, yujñej junoc tas b'aj squiloch co c'ool, a tzoñ cuchb'ani. A juntzañ chi' tzoñ montanb'at d'a chucal. **15** Axo yic sco c'ulan juntzañ tas b'aj squiloch co c'ool chi', tz'och co mul, axo svach' juviel co pensar yuj jun co mul chi', yujñej val chi' tzoñ b'atcan d'a chamel.

16 Ex xajanab'il vuuj, mañxo eyac' e b'a musansatil. **17** A d'a Dios scot masanil tas vach', toñej pax siej d'ayoñ. A' b'oannac juntzañ tz'ec' d'a satchaañ, syac'an saquilq'uinal

squila'. A juntzañ chi', vach'chom sq'uexmaj yilji, yujto tz'och veven d'ay, palta a Dios, mañ ichocta' tz'aji. Malaj b'aj sq'uex spensar juneloc.

18 Yujto icha chi' ix el d'a sc'ool, ix oñ yic'ancharañ yuninaloc yuj slolonel te yel, yic vach' te nivan quelc'och d'a yichañ masanil tas b'ob'il yuuj.

Yovalil sco c'anab'ajej slolonel Dios

19 Ex xajanab'il vuuj, ojtaquejequel jun sval tic. Lista tzeyutej e b'a eyab'ani. Mañ comonoc tzeyal eyic d'a elañchamel. Añejtona' mañ comonoc tzeyac'cot eyoval, **20** yujto ayic scot coval, mañoc tas snib'ej Dios sco c'ulej. **21** Yuj chi' cac-tejeccan masanil chucal d'a sat Dios yed' masanil tas malaj svach'il ayñejeq'ui. Co chaec slolonel Dios d'a emnaquilal, aton jun ac'b'ilxooch d'ayoñ, yujto ay spoder co colchajcanel yuuj.

22 Co c'anab'ajejec tas xchi slolonel chi'. Mañ toñejoc scab'eq'ui. Tato toñej scab'eq'ui, a oñ val lac'an scac' musansatil co b'a. **23** Tato scab' slolonel Dios, axo tz'aji max co c'anab'ajejlaj, lajan oñ icha junoc viñ vinac tz'ilan sat d'a junoc nen. **24** Slajvi yilan sat viñ chi', sb'at viñ, satxib'at d'a sc'ool viñ chajtil yilji sat chi'. **25** Tato sco c'ayb'ej sc'ayb'ub'al vach' ab'ix yic colnab'il sic'lab'il, aton jun sley Dios tzoñ ac'anel d'a libre, max satpaxlaj co c'ool d'a tas syala', tato yel sco c'anab'ajej tas syal chi', ol co cha svach'c'olal Dios d'a masanil tas sco c'ulej.

26 Tato ay oñ scala' to ayoch co pensar d'a Dios, palta max co yamoch vaan co ti' d'a tas scala', nab'añej scala' to ayoch co pensar d'ay. Munil scac' musansatil co b'a calan icha

chi'. 27 Palta svalan junxo tic: Tato ay eb' unin mañxalaj smam, yed' eb' ix ix chamnaxo yetb'eyum ay stzapan smajanil, yovalil tzoñ b'at quil eb', tzoñ colvaj d'a eb'. Añej-tona', squic'anel co b'a d'a chucal d'a yolyib'añq'uinal tic. Tato icha chi' scutej co b'a, d'a val yel van cac'anoch co pensar d'a co Mam Dios d'a stojolal icha val sgana.

**Malajocab' sq'uexañil
eb' anima d'ayoñ**

2 1 Tato yel scac' val och Cajal Jesucristo d'a co c'ool, aton jun te nivan svach'il, comonoc malaj sq'uexañil eb' quetanimail d'ayoñ. 2 Q'uinaloc ay junoc b'eyum tz'och-c'och b'aj sco molb'ej co b'a, ayoch junoc scolc'ab' nab'a oro, te vach' spichul ayochi. Slajvi chi' tz'ochc'och junoc meb'a', ñic'chimtac spichul ayochi. 3 Tato añej yed' jun vach' sb'o yed' spichul chi' tzoñ q'uechaañ, scalan d'ay icha tic: Emañ c'ojan d'a jun c'oynub' te vach' tic, xco chi d'ay. Axo d'a jun meb'a' chi' scal icha tic: Vach' aj liñan ta' b'ela ma emañ c'ojan d'a sat lum d'a in tz'ey tic, ta xco chi d'ay, 4 van cac'anoch co b'a calani mach nivan yelc'och d'a co cal, mach pax maay. Palta mañ vach'oc tato icha chi' scutej co b'a.

5 Ex xajanab'il vuuj, ab'ec. A eb' meb'a' d'a yol sat eb' ay d'a yol-yib'añq'uinal tic, aton eb' ix sic'jielta yuj Dios yic vach' syac'och Dios eb' d'a sc'ool. A eb' chi', ichato b'eyum eb' d'a yichañ Dios chi', yujto ol scha smacb'en eb' b'aj ayoch Dios yajalil, aton jun ix yalcani to ol yac' d'a eb' xajanani. 6 Palta a exxo, malaj tz'och eb' d'ayex, ¿tom mañoc eb' b'eyum tzoñ ixtani, tzoñ sjachanb'at eb' d'a

yichañ alcal? 7 Aton eb' chi' sb'uchvaj d'a sb'i Cristo, jun te nivan yelc'och ayoñ yico'.

8 Palta ay jun ley tz'ib'ab'ilcan d'a Slolonel co Reyat tz'alan icha tic: Ichaocab' eya'ilan e b'a, ichaocab' chi' e xajanan eb' ay d'a spatic schiquin e pat, xchi. Tato sco c'anab'ajej tas syal jun ley chi', vach' scutej co b'a syal chi'. 9 Palta tato ay sq'uexañil eb' quetanimail d'ayoñ, tz'och val co mul. Añejtona' a jun ley chi' tz'alani to tz'och co mul. 10 Tato ay junoc tas schecji co c'ulej yuj jun ley chi', palta tato max co c'ulej, yuj-ñej val jun chi' scotcan masanil ley chi' d'a quib'añ. 11 A Dios aljinac icha tic: Mañ ex em d'a ajmulal, yalannac paxi: Mañ e milcham eb' eyetanimail, xchi. Yuj chi' vach'chom max oñ em d'a ajmulal, palta tato sco milcham junoc quetanimail, syalel-c'ochi to van quec' d'a yib'añ sley Dios chi'. 12 Yuj chi' vach'ocab' scutej co loloni, vach'ocab' pax scutej co b'eyb'al. Yujto ol oñ ch'olb'itaj yuj jun ley, aton jun tzoñ ac'anel d'a libre. 13 Tato max oc' co c'ool d'a eb' quetanimail, mañ ol oc'paxlaj sc'ool Dios d'ayoñ ayic ol sch'olb'itan tas caji. Palta tato tz'oc' co c'ool d'a eb' quetanimail, ol oc'pax sc'ool d'ayoñ.

**Mañ c'ocb'iloc toñej scala'
to ayoch Dios d'a co c'ool**

14 Ex vuc'tac ex vanab', tato scala' to ayoch Dios d'a co c'ool, palta max checlaj yuj co b'eyb'al tato yicoñxo Dios, tato icha chi' scutej cac'an och Dios d'a co c'ool, ¿tom ol oñ colchaj yuuj tze na'a? 15 Q'uinaloc ay junoc quetanimail te meb'a' sc'och d'ayoñ, malaj spichul, malaj tas sva'a. 16 Tato scal d'ay: Paxañ d'a

tzalajc'olal, malaj a pena, c'axnañ, say a c'oloc, ta xco chi d'ay. Palta ina malaj jab'oc tas yovalil tz'och yuuj ix cac' d'ay, ¿tom ay jab'oc vach'ilal scha yuj co lolonel chi'? **17** Yuj chi', tato toñej scac'och Dios d'a co c'ool, palta mañ vach'oc co b'eyb'al, nab'añej syal chi'.

18 Palta tecan ay eb' tz'alan icha tic: Ay eb' toñej syac'och Dios d'a sc'ool. Ay pax eb' toñej vach' syutej sb'eyb'al, xcham eb'. Palta a in tic svala' to mañ chequeloc tato ix cac'och Dios d'a co c'ool tato mañ vach'oc co b'eyb'al. Yuj co vach' b'eyb'al chi' scheclajeli to yel ayoch Dios d'a co c'ool. **19** Ay eb' tz'ac'anoch d'a sc'ool to junñej Dios ay. Yel ton syal eb'. Palta syac'-paxoch jun chi' eb' enemigo d'a sc'ool, sluclon eb' yuj xivelal.

20 Palta ayex jayvañ ex, icha val to malaj e pensar. Nachajocab'el juntzañ tic eyuuj. Tato scac'och Dios d'a co c'ool calani, palta tato añeja' mañ vach'oc co b'eyb'al, malaj yelc'ochi.

21 Ochnac viñ co mam quicham Abraham d'a peca' vach'il d'a yichañ Dios, yujto yic'nac'b'at jun yuninal viñ scuchan Isaac, yic syac'an silab'oc snaani icha noc' noc' süusji,^a icha yutejnac Dios yalan d'a viñ. **22** Co naec jun to yac'nacoch Dios viñ d'a sc'ool, yuj chi' yalnac sc'anab'ajan viñ tas checjinac sc'ulej chi'. Ato val sc'ulannac jun chi' viñ, scheclaj-naqueli to yel ay val och Dios chi' d'a sc'ool viñ. **23** Yuj chi' tz'elc'och tas syal d'a Slolonel, aton b'aj syalcan icha tic: Yac'nacoch viñaj Abraham d'a sc'ool tas yalnac Dios, yuj chi'

ochnac viñ vach'il d'a yichañ, xchi. Añejtona' syalpaxcani: Yamigo sb'a viñ yed' Dios, xchicani. **24** Yuj chi' te chequel to yuj tas sco c'ulej tzoñ och vach'il d'a yichañ Dios, mañ yujocñej to scac'och d'a co c'ool. **25** Icha pax chi' ajnac jun ix ajmul ix scuch Rahab d'a peca'. Yac'nac sposado eb' viñ schecab' israel^b ix. Slajvi chi' schecannac meltzaj eb' viñ ix d'a junxo b'e, yic max yamchaj eb' viñ. Yuj svach'il yutejnac sb'a ix chi' d'a eb' viñ, aljinac ix vach'il yuj Dios. **26** Tato scac'och Dios d'a co c'ool calani, palta mañ vach'oc co b'eyb'al, malaj yelc'och tas scal chi'. Lajan oñ icha junoc nivanil chamnacxo mañxo ayococh spixanil.

A tas syal co ti'

3 ¹ Mocab' tziytumoc ex tzezac'och e b'a c'ayb'umal. Yujto eyojtac to ol cham val co ch'ol-b'itaj a oñ c'ayb'um oñ tic. ² Yujto cotac scal tzoñ em d'a co paltail. Tato malaj b'aj tz'och co paltail yuj tas scala', te vach' oñ am syal chi'. Syal co yamanoch vaan co nivanil smasanil. ³ Ayic scac'anoch sfreno noc' chej, sc'anab'ajejñej noc' b'aj squic'b'ati. ⁴ Q'uinaloc ay junoc nivan barco, tz'ochpax chulan nivan ic' d'ay, palta yujñej jab' b'aj sch'umchaji, sb'atñej b'ajtil snib'ej viñ sch'uman yic'anb'ati. ⁵ Añejtona', icha pax chi' co ti' tic. Jab' tzin, palta tziytum tas syal yuuj. Q'uinaloc ay junoc namix c'ac' tz'emcan d'a caltace', mañxo jantacoc vayumtac stz'ab'at yuuj. ⁶ Icha chi' tas scala', lajan yed' junoc namix c'ac' chi'.

^a 2.21 A jun ab'ix tic, tz'ilchaj pax d'a Génesis 22.1-13.

^b 2.25 A jun ab'ix tic, tz'ilchaj pax d'a Josué 2.1-21.

Masanil juntzañ chucal ay d'a yol-yib'añqu'uinat tic syal yuuj. A jun co ti' tic, yetb'eyum sb'a yed' co nivanil tic, palta tzoñ yic'ñiejb'at d'a chucal yacb'an sb'eyñiejb'at co q'uinat. A juntzañ chucal scala', ichato d'a sc'ac'al infierno scoti. **7** A junjun macañil noc' noc', noc' much, noc' chan, noc' snoc'al a' mar, syal co c'ayb'an noc', syac' ganar eb' anima sc'ayb'an noc'. **8** A oñ xo anima oñ tic, malaj junoc oñ syal co c'ayb'an co ti' calanel vach'il. A tas syal jun co ti' tic, te chuc, max yal co yamanoch vaan. Lajan icha junoc noc' chan te ay svenenoal scham anima yuuj. **9** A yed' co ti' tic scal vach' lolonel d'a Cajal, aton co Mam Dios, añejtona' yed'oc pax sco catab'ej eb' quetanimail, palta a Dios chi' b'ojinac pax eb', icha val Dios chi', icha chi' yutejnac eb'. **10** Añejtona' jun co ti' tic scac'lab'ej calan vach' lolonel d'a Dios, scac'lab'an pax d'a b'ajval. Mañ smojoc icha chi' sco c'ulej. **11** Q'uinatoc ay junoc sjaj a a' ticnaic, ¿toc val junñej sq'ueul a a' vach' yed' a a' c'achi'? **12** Yed' junxo tic, q'uinatoc ay jun ib'oc te' higo, ¿tom mansan sat te' ol yac'a'? Mato ay jun ib'oc te' uva, ¿tom higo sat te' ol yac'a'? Malaj pax juneloc calan tz'aj sq'ueul a a' vach' yed' a a' c'achi'.

A jun jelanil scot d'a Dios

13 Tato ay junoc ex jelan ex, te ay e pensar, yovalil vach'ñej tzeyutej e b'eyb'al. Checlajocab' jun tic yuj e c'ulan masanil tas d'a emnaquilal yed' d'a jelanilal. **14** Palta tato toñej scot eyoval, axoñej eyic e gana tze nib'ej tzeyala', mañ eyic'chañ e b'a yuj e jelanil chi'. Tato icha chi' tzeyutej e b'a, nivan chequel to toñej van

eyesanoch e b'a jelanil. **15** Tato icha chi' tzeyutej e b'a, a jun e jelanil chi', mañoc d'a Dios scoti. A yolyib'añqu'uinat tic ay yico', yic comon anima, yicñej pax viñ diablo yaji. **16** Yujto a b'aj ay eb' axoñej yic syala', eb' sgana axoñej tz'ac'an mandar, ata' sq'ue somnaj eb' anima, spitzvi pax q'uechañ masanil macañil chucal. **17** Axo jun jelanil scot d'a Dios, mañ ichocta'. Tato sco b'eyb'alej jun jelanil chi', malaj junoc tas yuj syal yac'jioch d'a quib'añ. Junc'olal tzoñ aji. Emnaquil scutej co b'a. Sco c'anab'ajej masanil tastac. Tz'oc' val co c'ool d'a eb' quetanimail, a pax tas vach' sco b'o d'a eb'. Malaj sq'uexañil eb' quetanimail d'a co sat, mañ oñ chab'-satoc paxi. **18** Tato scac'och eb' quetanimail d'a junc'olal, syalelc'ochi to van co b'eyb'alan tas sgana Dios.

Mocab' co xajanej co b'a yed' jun yolyib'añqu'uinat tic

4 ¹ ¿B'ajtil scot juntzañ oval yed' chichonc'olal d'a e cal? ¿Tom mañoc juntzañ malaj svach'il tze nib'ejoch chi' sq'ue b'ulnaj yac'an oval d'ayex? Ichaton chi' tz'aj spitzvi juntzañ oval chi'. ² Tze nib'ejoch junoc tasi, palta max ac'-jilaj d'ayex. Yuj chi', ayex tze nib'ej tze milcham junoc anima. Ayoch e pensar e nib'anoch junoc tasi, palta max eyac'laj ganar yac'ji d'ayex. Yuj chi', tzeyajc'olej e b'a eyac'an oval. Max ac'jilaj d'ayex yujto max e c'an-laj d'a Dios. ³ Vach'chom tze c'ana', palta mañ ol ac'joclay d'ayex, yujto malaj svach'il e pensar ayic tze c'anani. A e naani to ol ac'joc d'ayex, yic a d'a spatic juntzañ chucal tze nib'ejoch tzeyac' lajvoc. ⁴ A ex tic, icha junoc ix ix, añej

ajmulal tzec' saya', ich ex ta' d'a yichañ Dios. ¿Tom mañ eyojtacoc to ayic sco xajanan co b'a yed' yol-yib'añq'uinal tic, tzoñ och ajc'olal d'a Dios? Yuj chi', a mach sgana xajanan yolyib'añq'uinal tic, tz'och ajc'olal d'a Dios. **5** ¿Tom tze na'a to malaj yelc'och Slolonel Dios Tz'ib'ab'ilcani? Aton jun tz'alan icha tic: A Dios ix yac'och cajan Yespíritu d'ayoñ. Axo Yespíritu chi', snib'ej to añej ayoñ yic d'a junelñej, xchi. **6** Yuj chi' ec'alxo svach'c'olal syac' d'ayoñ. Icha syal d'a Slolonel chi': A Dios schacanel eb' syic'chaañ sb'a, axo pax d'a eb' emnaquil syutej sb'a, syac' val svach'c'olal, xchi. **7** Yuj chi', co c'anab'ajejec Dios. Co tec'b'ejec co b'a co chacanel viñ diablo, yic ol b'at viñ elelal d'ayoñ. **8** Co nitzecoch co b'a d'a Dios, axo ol snitzpaxcot sb'a d'ayoñ. A ex malaj svach'il e pensar, b'oec e b'eyb'al. A ex ayoch e pensar d'a Dios, ay pax och e pensar d'a yol-yib'añq'uinal tic, vach' b'oejec e pensar chi'. **9** Ochañec d'a cusc'olal. Sic'sic'anañec eyoq'ui. Oc'añec sic'-lab'il. Meltzajocab' och e tzeej d'a oq'uel. Meltzajocab' och e tzalaj-c'olal d'a cuselal. **10** Emnaquilocab' tzex ajoch d'a Cajal, axo ol ex ic'ancharañ.

Max yal-laj calan pecal

11 Ex vuc'tac ex vanab', mañxo eyal-laj e pecal junjun ex. A mach tz'alan specal junocxo yetcreyenteal, ma syac'och d'a yib'añ, syalelc'ochi to a sley Dios syal specal ma spatiquejeli. Palta tato sco patiquejel sley Dios, syalelc'ochi to mañ vanoc co c'anab'ajani, palta to van calani to malaj yelc'och jun ley chi'. **12** Palta

añejton Dios ix b'oan ley, añejton Juez yaji, A syal oñ scolani, syal pax oñ sataneli. Yuj chi', a exxo, ¿tom ay eyalan eyic eyac'anoch d'a yib'añ junocxo mach?

Mañ cojtacoc tas caj q'ueic'an

13 Ab'ec mach ex van eyalan icha tic: A ticnaic, ma q'ueic'an, tzoñ b'at d'a junoc choñab'. Ol oñ aj junoc ab'il ta'. Ol cac'anoch co choñ, ol cac'an ganar co tumin, xe chi. **14** Palta mañ eyojtacoc tas eyaj q'ueic'an chi'. A co q'uinal tic, junñej rato tz'eq'ui. Icha yaj xob'al lum luum, junñej rato sq'ue vaan, yed'-ñej chi' numumi satxiemi, icha chi' yec' jun co q'uinal tic. **15** Más vach' icha tic tzeyala': Tato ol el d'a sc'ool Dios Cajal to pitzan oñto, ol co c'ulej jun tic, ma junocxo, xe chi. **16** Palta a exxo, toñej tzeyic'chaañ e b'a, tzeyac'an ac'umtaquil. Masanil eb' icha chi' syutej sb'a, malaj svach'il eb' d'a yichañ Dios. **17** Tato snachajel cuuj tas nib'ej Dios sco c'ulej, palta tato max co c'anab'ajej, tz'och co mul d'a Dios chi'.

A tas ol aj eb' b'eyum

5 **1** Ab'ec ex b'eyum. Elocab' veq'uec'oc eyav eyoq'ui, yujto ay nivac yaelal van sjavi d'a eyib'añ. **2** A e b'eyumal chi' c'aeltacxo, axo e pichul, toxoñej b'ulaneq'ui, olchim-tacxo yuj noc' noc'. **3** Icha pax chi' q'uen e tumin, chic'tacxo q'ueen. Scheclajel e mul yuj schiq'uil q'uen e tumin chi'. Icha stz'a junoc tas yuj c'ac', icha chi' ol aj slajviel e nivanil yuj schiq'uil q'ueen. Te nivan e b'eyumal chi' tze molb'ej, palta ina vanxo sja slajvub' c'ual. **4** A eb' e majan smunlaj d'ayex max e tuplaj

eb', toñej tzeyac' musansatil eb'. Yuj chi' tz'avajchaañ eb' d'a e patic yalan e mul, axo yav eb' chi' syab' Dios Yajal d'a Smasanil. **5** A ex tic vach' tzex ec' d'a yolyib'añqu'inal tic, b'ud'an yol e pat yuj masanil tastac ay d'ayex. Toxoñej tz'ixtax eyuuj. Icha junoc vacax tz'ac'ji servil yic b'aq'uechxo ayic smilchaji, ich ex ta'. Toñej tzeyac' jab'oc e gana. **6** A ex tzeyac'b'at d'a yib'añ eb' tojol spensar. Ay pax eb' tze milchamoc. Palta max spac sb'a eb' d'ayex.

Sco tañvej sjaub'al Cajalil

7 Nivan tzeyutej e c'ool e tañvan sjaub'al Cajal. Ina eb' munlajvum stañvan yelul sat smunlajel, aton jun sat te nib'ab'il. Stañvej eb' yem b'ab'el ñab', stañvej pax eb' slajviej' ñab'il q'uinal, palta nivanñej syutej sc'ool eb' yed' smunlajel chi'. **8** Icha syutej sb'a eb' munlajvum chi', icha chi' tzeyutej e b'a e tañvan sjax Cajalil. Tec'tec' tzeyutej e b'a, yujto toxo ol jaxoc. **9** Mañ eyeclaj e paticoc junjun ex, yic mañ ol ac'jococh d'a eyib'añ, yujto toxo ol ja jun ol oñ ch'olb'itanoc. **10** Ex vuc'tac ex vanab', a eb' schecab' Dios alannac el slolonel Dios chi' d'a peca', techajnac yuj eb' yab'an syail. Nivan yutejpac-pax sc'ool eb'. Yuj chi' b'eyb'alejec sb'eyb'al eb' chi'. **11** Cojtac to a eb' ac'annac techaj chi', tzalajc'olal yaj eb' ticnaic. Naeccot yab'ixal viñaj Job. Tec'an yutejpac sb'a viñ yab'an syaelal. Naecpaxcoti, chajtil ajnac viñ yuj Cajalil d'a slajvub'alxo, yujto oc'nac sc'ool d'a viñ, ochnac pax pitz'an d'a sc'ool Cajalil chi' yuj viñ.

12 Palta ay val junxo ol val d'ayex to yovalil tze vach' c'anab'ajej. Mañ e comon loquej sb'i Dios ay d'a sat-chaañ, ma sb'i junocxo mach, ma sb'i junocxo tas ay d'a yolyib'añqu'inal tic. Ichaocab' tic tzeyutej e loloni. Tato yel, Yel, xe chiñej. Tato maay, Maay, xe chiñej, yic mañ ol cotcan d'a eyib'añ.

13 Tato ayex van eyab'an syail tic-naic, lesalvañec. Tato ayex ay e tzalajc'olal jun, b'itanañec d'a Dios. **14** Tato ayex penaay ex, avtejec eb' anciano yic iglesia. A exxo anciano ex, lesalvañec yuj eb'. Tze sucanec' aceite d'a eb' d'a sb'i Cajal. **15** Tato tzeyac'och Dios d'a e c'ool ayic tzex lesalvi yuj eb', ol colchajel eb' d'a syaelal chi'. Axo Cajalil ol ac'an b'oxoc sc'ool eb'. Tato ix och smul eb' jun, ol ac'joc lajvoc smul eb' chi' yuj Dios. **16** Yuj chi', al-lajec q'ueta e mul d'ayex junjun ex. Tzex lesalvi eyuj junjun ex, yic vach' ol b'oxoc e c'ool. A slesal eb' tojol spensar, tzij-tum val tas sb'o yuuj. **17** Ayic yec'nac viñaj Elías d'a peca', anima viñ icha oñ tic. Lesalvinac viñ d'a smasanil sc'ool yic max yac' ñab'. Nañal schañil ab'il majxo yac'laj ñab' d'a jun lugar chi'. **18** Ato yic slesalvinacxi viñ, ichato chi' yac'anxi ñab'. Ichato chi' syaxb'inacxi sat lum luum. **19** Tato ay mach d'a e cal syiq'uel sb'a d'a slolonel Dios te yel, comonoc ayex junoc ex tzeyec sna'a yic vach' syac'xioch sb'a d'ay. **20** Nachajocab'el jun tic eyuuj. A junoc mach tz'ecan sna'a yic syactejcan schucal, van scolanelta d'a yol sc'ab' chamel. Yuj chi' ol lajvoc jantac smul chi'.

^c 5.17 A jun ab'ix tic, tz'ilchaj pax d'a 1 Reyes 17 yed' 18.